

Referat fra CPMRs generalforsamling i Saint-Malo 25 – 27.september

Oppsummering

Generalforsamlingen markerte CPMRs 40-årsjubileum i de samme lokaler som organisasjonen ble stiftet i 1973. I anledning jubileet ble det i etterkant av den ordinære generalforsamlingen organisert en egen sesjon med deltakelse av en EU-kommissær, EU-kommisjonens president via video, samt tidligere og nåværende presidenter.

Generalforsamlingen for øvrig fulgte et vanlig mønster med ulike tematiske sesjoner og sesjoner for aktivitetsrapport, regnskap, budsjett, slutterklæring og resolusjoner. Det var tematiske sesjoner om EUs samhörighetspolitikk, det indre marked, makro-regionale strategier, maritim politikk og transport . Generalforsamlingen ble også i år arrangert med den pågående finanskrisen som bakteppe, og fokuserte på hvordan EUs politikk for den neste budsjettperioden 2014 – 2020 kan bidra til å hjelpe Europa ut av krisen.

Det politiske hovedbudskapet fra generalforsamlingen legger som vanlig vekt på å styrke samhörighet, maritim politikk og tilgjengelighet. Et gjennomgående tema er også behovet for å forsterke europeisk integrasjon og flernivåstyring, herunder åpne for at regionene kan spille en større rolle i utformingen og gjennomføringen av EUs politikk.

Det politiske hovedbudskapet fra generalforsamlingen kan oppsummeres som følger:

- Misnøye med at EUs langtidbudsjett 2014 – 2020 er redusert i forhold til Kommisjonens forslag. CPMR varsler intensjon om å fremme forslag til re-allokeringer i tilknytning til midtveisrevisjonen
- Styrke samhörighetspolitikken som et viktig instrument for vekst, nyskaping og arbeidsplasser
- Kritikk mot bruken av makroøkonomiske betingelser i strukturfondene
- Kritikk mot manglende ivaretagelse av regioner med permanente handikap
- Tilfredshet med at den maritime politikken har fått et løft i retningslinjene for EUs politikk etter 2014 i tråd med tidligere innspill fra CPMR men budsjettet må styrkes
- Behov for en EU-strategi med støtte til utviklingen av maritim og kystturisme
- CPMR vil videreføre "Vasco da Gama-initiativet" til støtte for kvalifisering og sysselsetting av unge mennesker i maritim sektor
- Den maritime dimensjonen i sektorpolitikker som forskning bør styrkes
- Videreføring av aktivitetene i forhold til maritim sikkerhet.
- Fremme mangfold og omstillingsevne i maritime næringer, herunder særlig styrking av skipsbygging og utstyrsektoren

- Rammebetingelsene for fiskerisektoren må styrkes, herunder støtte til fornyelse av flåten og til yngre fiskere
- Støtte til videreutvikling av eksisterende makroregionale strategier for Østersjøen, Donau og Atlanterhavet. CPMR vil også støtte utviklingen av strategier i andre områder som Middelhavet, Nordsjøen og Svartehavet. Det regionale nivå må være involvert i utviklingen og styringen av makroregionale strategier
- Tilgjengelighet bør prioriteres for samhørighetens skyld
- CPMR vil være involvert i gjennomføringen av multimodale transportkorridorer under det Transeuropeiske nettverket TEN-T
- Maritim transport må oppmuntres og støttes.
- CPMR vil fortsette arbeidet med å mobilisere støtte fra EU for å lette gjennomføringen av direktivet som setter sterke begrensninger på utslipp av svovel fra sjøfarten i Nordsjøen og Østersjøen fra 2015
- CPMR beklager at Kommisjonen nesten fullstendig ignorerer regionenes rolle i utkast til grønbok for klima og energipolitikken fram mot 2030
- Den territorielle dimensjonen må være mer fremtredende i EUs politikk til støtte for forskning og innovasjon, og man må unngå at de mest utviklede områdene av Europa får en uforholdsmessig fordel av denne politikken
- Totalt uenighet med noen av Kommisjonens forslag til revidert statsstøtteregulering
- Beklager manglende fleksibilitet fra Kommisjonens side i praktiseringen av regionalstøtte til f.eks øyer
- Tar til orde for en "pan-europeisk samhørighetspolitikk" ved EUs grenser , fremforhandlet med nabolandene i nord, sør og øst. Referanse til eksternt samarbeid i Middelhavet og Østersjøen.
- Spørsmålsteget ved om EUs Naboskapsinstrument for neste periode er tilstrekkelig til å oppmuntre til demokratisk utvikling i aktuelle land

Det ble ellers vedtatt en resolusjon som tar til orde for større fleksibilitet i statsstøtteregulering for regionale flyplasser.

EUs regionalkommisssær Johannes Hahn oppfordret CPMR til å formulere prinsipper for hvilket minstemål av kompetanser/ansvar som bør ligge hos regionene. I fraværet av slike prinsipper ville det i følge Hahn være vanskelig å kreve sterkere medvirkning fra regionenes side i utformingen og gjennomføringen av regionalpolitikken slik som CPMR gjør.

Styret valgte Annika Anneby Jansson fra region Skåne (69 år, Moderat) som ny president for ett år etter Jean Yves Le Drian fra Bretagne som ikke kunne fortsette i vervet fordi han er fransk forsvarsminister. Jansson blir dermed CPMRs første kvinnelige president. Hun ønsker å involvere flere personer i styret, inklusive visepresidentene, i det daglige arbeidet. Jansson foreslår at visepresidenten/styremedlemmet fra det landet som holder EU-formannskapet skal ha et spesielt ansvar for å følge formannskapets arbeid. Hun tok også til orde for å involvere de geografiske kommisjonene (slik som Nordsjøkommisjonen og Østersjøkommisjonen) mer aktivt i CPMRs arbeid – både for å styrke forankringen og for å lette arbeidsbyrden for sekretariatet som har noe redusert kapasitet som følge av kraftige kostnadskutt det siste året.

Generalforsamlingen vedtok et balansert budsjett for 2014 omlag på nivå med inneværende budsjett. Utviklingen viser at økonomien synes å være under kontroll etter at CPMR i en periode har slitt med sviktende inntekter som følge av utmeldelser og manglende kontingentinnbetaling – noe som igjen er et utslag av finanskrisen i Europa. Finansansvarlig

Gunn Marit Helgesen fikk skryt av generalforsamlingen for å ha fått CPMRs økonomi på fote takket være god økonomistyring og diverse kostnadskutt i sekretariatet.

Gunn Marit Helgesen fortsetter som 1. visepresident og norsk styrerepresentant. Ellen Solheim (Krf) fra Rogaland ble valgt til ny vararepresentant etter Kent Gudmundsen (H), Troms, som trer ut av vervet fordi han ble valgt til Stortinget. Fra Norge deltok politikere og tjenestemenn fra Aust-Agder, Buskerud, Hordaland, Møre og Romsdal, Nordland, Rogaland, Sør-Trøndelag, Telemark, Vest-Agder og Vestfold.

Generalforsamlingen vitner om at CPMR er en ambisiøs og aktiv organisasjon som engasjerer seg på en lang rekke politikkområder av stor betydning for maritime regioner. CPMR-sekretariatet overvåker EUs politikk kontinuerlig og gir omfattende og faglig godt funderte innspill til EUs politikktutvikling, i tett dialog med Europakommisjonen, Europaparlamentet og Rådet (medlemsstatene). Sakspapirene til generalforsamlingen viser at CPMR får bra gjennomslag for sine innspill til politikkområdene for samhörighet, maritime spørsmål og transport, samt når det gjelder å skape forståelse for betydningen av aktiv deltakelse fra det regionale nivå i utformingen og gjennomføringen av EUs politikk. Høytstående representanter for EU-institusjonene og medlemsstater bekreftet på generalforsamlingen at CPMRs arbeid blir verdsatt og tatt hensyn til – der organisasjonen beskrives som en viktig lobbyist, pådriver og tenke-tank som bedrer kvaliteten på politikken og setter nye saker på agendaen. CPMRs posisjoner har nok derimot ikke like stor gjennomslagskraft overfor nettobidraglandene som ønsker å begrense EUs budsjetter og styring. Representanter fra slike land stod betegnende nok heller ikke på talerlisten på generalforsamlingen. Deltakelse på generalforsamlingen er således en god anledning for norske fylkeskommuner til å bli oppdatert på og til å kunne påvirke politikktutviklingen i EU.

Møte for norske delegater

Forut for selve generalforsamlingen, var det møter både for delegatene fra medlemmene i Nordsjøkommisjonen og for de norske delegatene separat. På begge møtene ble det fremmet enkelte endringsforslag til slutterklæringen, og de fleste av disse ble tatt med i den endelige slutterklæringen fra møtet.

På det norske delegatmøtet ble det også bestemt at Ellen Solheim skulle erstatte Kent Gudmundsen fra Troms (som er valgt inn på Stortinget) som norsk varamedlem til CPMRs styre (det politiske byrået).

Fra Norge deltok politikere og tjenestemenn fra Aust-Agder, Buskerud, Hordaland, Møre og Romsdal, Nordland, Rogaland, Sør-Trøndelag, Telemark, Vest-Agder og Vestfold på møtet

Åpnings sesjon

- Welcome by Mr René Couanau, Lord Mayor of Saint-Malo
- Welcome by Mr Pierrick Massiot, President of Brittany Region
- Mr Jean-Yves Le Drian, President of the CPMR, French Minister for Defence and Regional Councillor of Brittany Region
- Mr Thierry Repentin, French Minister for European Affairs

President Jean Yves Le Drian ønsket velkommen til sin siste generalforsamling som president. Han omtalte CPMRs grunnleggere som «corsaires» (sjøfolk i handelsflåten fra gammelt av) og fremsynte når det gjaldt behovet for å utvikle samarbeid om det maritime. Grunnleggerne var pionerer innenfor maritim sikkerhet, som var lite utviklet i 1973. CPMR har også bidratt til å fremme den regionale dimensjonen i Europa og troen på at regionene kan være en kilde til utvikling. Også EUs Regionkomité ble opprettet takket være dette. CPMR har videre medvirket til å utvikle en egen regionalpolitikk og fremmet en balansert utvikling i kontrast til den «blå bananen» (de tettest befolkede områdene i Europa i en akse fra London – Brussel – Paris og Milano). CPMR har i hele sitt virke ønsket å skape verktøy for denne utviklingen. Le Drian hyllet tidligere presidenter og generalsekretærer, hvorav noen tidligere presidenter også var til stede.

Le Drian var ikke tilfreds med at EUs langtidsbudsjett for 2014 – 2020 ble lavere enn opprinnelig foreslått av Kommisjonen, og at samhørighetspolitikken ble redusert fra 339 til 325 milliarder Euro sammenlignet med Kommisjonens forslag. Han konstaterte videre at territoriell samhørighet fortsatt ikke er oppnådd selv om det er et eget mål i EU-traktaten. Men det er likevel mange positive elementer som at samhørighetspolitikken inkluderer alle regioner og at EU åpner for å utvikle makroregionale strategier. CPMR må fortsatt arbeide for og fokusere på de tre fundamentale verdiene samhørighet, maritim politikk og tilgjengelighet/transport. Mye står på spill og kampen for samhørighetspolitikken vil pågå etter 2020. CPMR vil fortsette å tilby sin ekspertise og bli betraktet som en «referanseorganisasjon».

Le Drian var stolt av å ha ledet CPMR som han betraktet som eksemplarisk i flere henseende som bred geografisk dekning og, solidaritet – der en ånd av vennskap og brorskap har brakt oss sammen. Han takket generalsekretæren Eleni Marianou og hennes stab i sekretariatet, og viste ære til de avdøde generalsekretærene Georges Pirret og Xavier Gizard.

Frankrikes Europaminister

Ministeren takket CPMR for å slåss for den europeiske sak og hyllet organisasjonen for et ekstremt dynamisk arbeid som er anerkjent for å produsere gode forslag til utviklingen av EUs politikk. CPMR har bidratt til EUs politikk og til å ha introdusert konseptet territoriell samhørighet i traktaten. Han takket også CPMR for å ha lansert en integrert maritim politikk i EU og for den smarte og fremsynte måten organisasjonen forsvaret politikken på.

Ministeren forsikret om at den franske regjeringen ønsker å gi regionene de nødvendige redskaper for å fremme utvikling, og fremføre tre hovedbudskap

1. Tillit

Politikken må utvikles av regionene i nærhet til befolkningen. Byer og regioner er viktige investorer av offentlige midler (9 milliarder i ulike prosjekter). Byer og regioner står nærmest

til å fremme utdanning, vekst og arbeidsplasser. Det er videre behov for å koordinere disse bestrebelsene i synergi mellom europeiske, nasjonale og lokale budsjetter

2. Instrumenter for vekst

Det finnes mange redskaper for at regionene kan konsolidere vekst. Frankrike har desentralisert forvaltningen av EUs strukturfunder og har således gjort det lettere for regionene å fremme konkurransedyktighet. Ministeren uttrykte i denne forbindelse også tilfredshet med å ha klart å sikre en samholdighetspolitikk for alle regioner (og ikke bare for de fattigste regionene). EUs langtidsbudsjett ble omtalt som det best mulige kompromisset. Regionene vil også nyte godt av det økte budsjettet for Horisont 2020 – EUs nye program for forskning og innovasjon. Ministeren viste også til de investeringene i energi, transport og telekommunikasjon som kan gjøres ved hjelp av finansieringsinstrumentet Connecting Europe Facility. Økte lånemidler var også gjort tilgjengelig i den europeiske investeringsbanken. Ministeren påpekte samtidig at man ikke klarer å bruke alle pengene ettersom det fortsatt er tilgjengelige midler å låne i investeringsbanken. Han fremholdt også at man bedre burde utnytte «project bonds» som finansieringsinstrument.

3. Regionene må mobilisere for å gjennomføre europeisk politikk

Lokale myndigheter bør bruke alle tilgjengelige verktøy for å utvikle sine regioner og å støtte de arbeidssøkende. Regionene er i god posisjon til å mobilisere ettersom de har kunnskap om behovene og hvor skoen trykker. Men det er uakseptabelt at det fortsatt er ubrukte midler igjen i inneværende langtidsbudsjettperiode 2007 – 2013. Ministeren oppfordret til fortsatt innsats for å gjennomføre 2020-strategien for vekst og arbeidsplasser. Man bør i den forbindelse se etter allierte i valget på nytt Europaparlament i 2014 og være ambassadører for Europa i våre territorier. «Europas fremtid står på spill»

Referatet fra generalforsamlingen i Bialystock i 2012 ble godkjent. Også agenden for generalforsamlingen ble godkjent.

Sesjon1 – aktivitetsrapport 2012 – 2013

- Presentation of the Activity Report and work prospects for 2013-2014, by Mrs Eleni Marianou, Secretary General of the CPMR

10.15 - Debate with CPMR Members

- Conclusions by Mr Jean-Yves Le Drian, President of the CPMR, French Minister for Defence and Regional Councillor of Brittany Region

Generalsekretær Eleni Marianou presenterte aktivitetsrapporten siden forrige generalforsamling.

Hun viste til at finanskrisen også har medført en tillitskrise som bl.a. har gitt seg uttrykk i fremveksten av populistiske og fremmedfientlige bevegelser. Befolkningen frykter fremtiden. Europeiske løsninger har hos mange fått en negativ klang og det stilles spørsmålstegn ved kjerneverdier som desentralisering, solidaritet og territoriell samholdighet.

Marianou fremhevet samtidig at tilbakegangen i eurosonen har stanset, og at det er positiv vekst i bruttonasjonalproduktene. Økningen i arbeidsledigheten har også bremsset. Situasjonen er fortsatt alvorlig med synkende direkte investeringer i 8 EU land og redusert fart på utjevningsprosessen. EU har svart med å reformere finanssektoren for å sikre likviditet og skatteinngagen. Men det er fortsatt to viktige elementer som mangler i følge Marianou:

Flernivåstyring og tilstrekkelig tilgang på kreditter og lån. CPMR er også mot de makro-økonomiske betingelser og innstramningstiltakene.

CPMRs misjon er å være en samlende kraft for å opprettholde EU-budsjettet til støtte for vekst og jobbskaping. CPMR har bidratt til å utforme en rekke politikkområder i EU, slik som den integrerte maritime politikken, maritim næringsutvikling, maritim sikkerhet, kvalifiseringsprogram for unge mennesker i maritime næringer, utviklingen av sjømotorveger og promotering av makroregionale strategier som et nytt instrument for integrert utvikling av geografiske områder (som Østersjøen, Donau-regionen og Atlanterhavskysten).

CPMR kjemper fortsatt for at EU-budsjettet skal være så høyt som mulig (frem til det endelig vedtas i løpet av høsten). Man har i den forbindelse sendt brev til medlemsstatenes representasjoner i Brussel og hatt møter med presidentene i Rådet og Parlamentet. CPMR har videre utviklet prosjekter med analyse av effektene av den foreslåtte samhörighetspolitikken som bidro til å styrke regionenes forhandlingsposisjon i forhold til regjeringene (en irsk region fikk f.eks 100 millioner Euro ekstra som følge av dette). Organisasjonen har også argumentert for en mer rettferdig referanseperiode for utregningen av utbetalinger fra strukturfondene og foreslått endringer i revisjonsmekanismene til begunstigelse for de mest trengende. Man har også talt øyenes sak.

CPMR har videre arbeidet for å styrke den integrerte maritime politikken til støtte for “blå vekst”, maritim sikkerhet og at regionene skal bli mer involvert i utformingen av maritim arealplanlegging og integrert kystsoneforvaltning. Man har også bidratt til å styrke den maritime dimensjonen i Horisont 2020-programmet.

Når det gjelder tilgjengelighet har CPMR koordinert de geografiske kommisjonene (slik som Nordsjøkommisjonens) posisjoner i forhold til det reviderte transportnettverket TEN-T. Man har arbeidet med å gjennomføre den politiske posisjonen som ble vedtatt av styret i 2012. CPMR har i den forbindelse lyktes med å inkludere ytterligere 6 havner og noen transportkorridorer i kjernenettverket (deriblant vei- og jernbanekorridoren fra Århus til Frederikshavn og Hirtshals) og å styrke maritim transport med høyere medfinansiering til sjømotorveger.

CPMR har videre jobbet med å fremme retningslinjene for utviklingen av makroregionale strategier som ble vedtatt av generalforsamlingen i 2012. Responsen fra EU-kommisjonen har imidlertid ikke vært tilfredsstillende og det er fortsatt behov for å utrede hvordan slike strategier kan kombinere ulike finansieringskilder på bakgrunn av at EU i utgangspunktet ikke stiller friske midler til disposisjon for dem. Det videre arbeidet på dette området vil bli koordinert av CPMRs Task Force for makroregionale strategier.

CPMR har for øvrig også vært aktive når det gjelder utviklingen av naboskapspolitikken med vekt på forholdet til det sørlige Middelhavet. Organisasjonen har også engasjert seg i andre politikkområder

CPMR vil i tiden fremover vente på det endelige vedtaket for EUs langtidsbudsjett. Man vil videreføre arbeidet med makroregionale strategier – herunder promotere Nordsjøstrategien. CPMR vil også posisjonere seg i forhold til valget på nytt Europaparlament i 2014, og re-etablere en egen gruppering for maritim politikk der. Man vil ha kontakter med de kommende formannskapslandene Italia og Hellas.

Generalsekretæren avsluttet med å si at Europa behøver CPMR som en tenke-tank, tilrettelegger og pådriver. Tillykke med 40-årsjubileet CPMR!

Første visepresident Gunn Marit Helgesen bemerket at hun er veldig stolt av å være medlem av en slik organisasjon. CPMR følger alle viktige politikkområder og blir anerkjent av alle.

Kommentarer fra salen

En håndfull delegater tok ordet i tilknytning til fremleggelsen av aktivitetsrapporten. Disse fremhevet viktigheten av samarbeidet mellom portugisiske og afrikanske regioner, utviklingen av et maritimt forum for Irskesjøen og takket CPMR for arbeidet med å fremme øyenes situasjon slik at man kan få kompensasjon for økte levekostnader.

Aktivitetsrapporten ble godkjent.

Sesjon 2: Samhørighetspolitikk

Chaired by Mr Vannino Chiti, Senator, Former Italian Minister, and CPMR President from 1996 to 2000

Moderated by Mrs Eleni Marianou, Secretary General of the CPMR

- Introduction to the Session by Mr Jean-Yves Le Drian, President of the CPMR, French Minister for Defence and Regional Councillor of Brittany Region

- Speech by Mr Johannes Hahn, European Commissioner for Regional Policy

- Speech by Mr Jan Marian Olbrycht, Vice-Chairman of the REGI Committee of the European Parliament

- Speech by Mr Hervé Jouanjean, Director General, DG Budget, European Commission

12.00 Debate with CPMR Members

- Conclusions by Mr Jean-Yves Le Drian, President of the CPMR, French Minister for Defence and Regional Councillor of Brittany Region

Bakgrunn – utdrag fra sakspapirene

Finanskrisen har ført til at EU har vedtatt en ny styringsmodell for den økonomiske politikken som gir Kommisjonen mer myndighet til å pålegge sanksjoner overfor medlemsstater som ikke overholder kravene til begrensning av offentlig gjeld og til underskudd i budsjetter og statsregnskaper. CPMR frykter at den nye styringsmodellen med strengere krav til økonomisk styring gjennom "macroeconomic conditionalities" vil begrense statenes og regionenes muligheter til å medfinansiere struktur- og investeringsfondene. Det regionale nivå er heller ikke tilstrekkelig involvert i formuleringen av landspesifikke anbefalinger og i partnerskapsavtaler mellom Kommisjonen og medlemslandene – samtidig som disse anbefalingene/avtalene har innvirkning på regionale strukturfondsprogrammer. Dette vil i følge notatet undergrave fundamentet for samhørighetspolitikken og begrense regionenes medvirkning i gjennomføringen av politikken & tilhørende programmer – i strid med nærhetsprinsippet og prinsippet for flernivåstyring.

Tidligere CPMR-president fra Italia

Har veldig fine minner fra sin tid i CPMR og gir anerkjennelse til tidligere generalsekretær Xavier Gizard som døde i vinter. CPMRs grunnleggere var veldig visjonære. Organisasjonen har hjulpet til med å definere en visjon for Europas kystområder, og har også skapt bevissthet om at alle regioner behøves for å realisere potensialet. Hevder at CPMR spilte en avgjørende rolle da Europa ble rammet av finanskrisen, og at organisasjonen formulerer passende løsninger i så måte. Konstaterer at samhørighetsbudsjettet for neste langtidsbudsjettperiode fremdeles er utilstrekkelig og at det for å gjennomføre politikken er behov for å finne de nødvendige ressurser, samt utnytte eksisterende ressurser bedre. Samarbeidet mellom alle forvaltningsnivå må styrkes for å fremme vekst og arbeidsplasser. CPMR må forsøke å være en mekler mellom statene og regionene for å støtte utviklingen av makroregionale strategier. CPMR vil sette standarden for fremtiden og spiller en avgjørende viktig rolle i arbeidet.

Gjorde opp status for hva CPMR har oppnådd for samhørighetspolitikken. CPMR har daglig fulgt forhandlingene om de juridiske tekstene og har hele tiden støttet Kommisjonens forslag til budsjett. Man lyktes imidlertid ikke overfor medlemsstatene i EU-rådet som reduserte samhørighetsbudsjettet i forhold til Kommisjonens forslag fra 339 til 325 milliarder Euro. Marianou understreket at det er behov for mer midler for å skape vekst i samsvar med formålet med samhørighetsfondet. CPMR hjalp regioner til å få større bidrag fra samhørighetsfondet gjennom analyser av hvilke fordelingsvirkninger de ulike forslagene ville få. CPMR vil også forsøke å identifisere en ny måte å kalkulere fordelingen på etter 2020. Når det gjelder styringsmodeller så har CPMR fremmet prinsippet om en «territoriell pakt» for å styrke regionenes eierskap til avtalene med Kommisjonen. Man vil nå overvåke hvordan prinsippet om flernivåstyring blir gjennomført i aktuelle ordninger og programmer. CPMR oppnådde også å få inn en klausul som åpner for revisjon av budsjettet i 2017, men lyktes ikke med å endre referansepunktet for beregningen av bidragene fra samhørighetsfondet (der valg av et annet referansepunkt i følge CPMR ville gitt en bedre fordelingsprofil). Man kjempet også for regioner med permanente handikap (øyer, fjellregioner og områder med store avstander og lav befolkning) og det er behov for å diskutere hvordan man best kan ivareta deres behov.

CPMR insisterer på at det er en kobling mellom ordningene for styring av EUs økonomiske politikk og samhørighetsfondet. *Nicolas Brookes fra sekretariatet* redegjorde for hvordan CPMR oppfatter dette på grunnlag av et arbeidsdokument som var vedlagt sakspapirene for generalforsamlingen.

Om EUs økonomiske styringsmodell og effekten på samhørighetspolitikken

Den såkalte stabilitets- og vekstpakten setter begrensninger på offentlig gjeld og budsjettunderskudd i medlemsstatene og gir Kommisjonen økte fullmakter til å iverksette sanksjoner mot de medlemslandene som ikke overholder regelverket. Formålet med dette er å sikre sunn økonomiforvaltning. Det er således nytt at Kommisjonen har myndighet til å overprøve medlemsstatenes budsjetter. Det er som ledd i dette innført en mekanisme som forplikter medlemsstatene til å rapportere og (om nødvendig) endre budsjettene iht til en nærmere bestemt prosedyre i et såkalt “European semester”. Prosedyren forutsetter at medlemsstatene fremlegger budsjettene for Kommisjonen som så foretar en årlig vekstundersøkelse av prioritetene på nasjonalt nivå. Kommisjonen utferdiger så landspesifikke anbefalinger som sier hva statene må fokusere på. Manglende etterlevelse av disse anbefalingene innebærer sanksjoner fra Kommisjonen. I følge CPMR innebærer disse ordningene «mer stabilitet enn vekst» fordi de begrenser statenes og regionenes eksklusive kompetanse innenfor sysselsetting, forskning og innovasjon. En slik ovenfra og ned-prosess strider i følge CPMR mot prinsippene for flernivåstyring og mangler mekanismer for innspill og medvirkning fra regionene. Det blir således et spørsmål om hvordan slike ordninger påvirker de operative programmene for regional- og samhørighetspolitikken for 2014 – 2020 med tanke på at Kommisjonen kan suspendere utbetalinger fra samhørighetsfondet hvis man ikke overholder de landspesifikke anbefalingene. CPMR spør seg i denne forbindelse også om de landspesifikke anbefalingene bør ta hensyn til territoriale spesifiteter og om investeringer i strukturfondene kan begrenses gjennom bestemmelsene i stabilitets- og vekstpakten. I følge CPMR bør EUs økonomiske styringsmodell baseres på et bredere sett av kriterier enn bare BNP, underskudd og gjeld, og således også ta i betraktning sosiale og territoriale indikatorer.

EUs Regionalkommissær Johannes Hahn

Hahn innledet med å si at det er hyggelig å være blant forkjempere for samhörighetspolitikken. Han betrakter CPMR som en effektiv lobbyist og tenke-tank, men deler ikke nødvendigvis alle synspunktene som ble fremmet av Nicolas Brooks i det foregående innlegget. Hahn fremholdt at han er en sterk forkjemper for regional involvering i politikken men det er samtidig et faktum at mange medlemsstater fortsatt er veldig sentraliserte, med svak rolle for regionene. Med tanke på at den regionale konfigurasjonen varierer så mye fra land til land i Europa oppfordret Hahn CPMR til å formulere prinsipper for hvilket minstemål av kompetanser/ansvar som bør ligge hos regionene. I fraværet av slike prinsipper ville det i følge Hahn være vanskelig å kreve sterkere medvirkning fra regionenes side i utformingen og gjennomføringen av regionalpolitikken.

Hahn takket CPMRs avtroppende president Le Drian for hans sterke støtte til EUs reformprosess. Kommisjonens regionaldirektorat deler i prinsippet den samme visjonen som CPMR selv om man kan ha forskjellige synspunkter. Dette har bl.a. å gjøre med at CPMR representerer en bestemt kategori regioner mens Kommisjonen må ta hensyn til alle. I følge Hahn har man lyktes med å få til en rettferdig samhörighetspolitikk for neste periode til tross for noe motstand. Samhörighetspolitikkenes rolle øker og samhörighetsfondene utgjør over 50% av samlede offentlige investeringer i flere medlemsstater – et tall som ventes å øke som følge av finanskrisen. Hahn understreket at samhörighetspolitikken var det området som ble redusert minst i EU-rådets enighet om langtidsbudsjetten. Man klarte også å opprettholde støtte til kategorien «overgangsregioner» som skal fases ut av fondet som følge av at de pga de siste utvidelsene av EU ikke lenger regnes blant de fattigste. Det er videre viktig å understreke at politikken har endret seg fra det opprinnelige målet om å løfte de fattigste regionene til å bli et instrument for å iverksette 2020-målene for smart, inkluderende og bærekraftig vekst. Det er i denne forbindelse viktig at alle regioner har de riktige insentivene. Hahn viste til at Kommisjonen fokuserer både på vekst og stabilitet, og sistnevnte er en forutsetning for førstnevnte. Fokuset i politikken har skiftet fra infrastrukturinvesteringer til stimulering av kunnskapsøkonomien. Solidaritet er fremdeles et viktig aspekt i samhörighetspolitikken ettersom 70% av budsjettet vil gå til de 30% fattigste regionene. Politikken bygger også på et investeringsprinsipp om at man får mer ut enn det man legger inn. Men det er fortsatt nødvendig å overbevise folk om at politikken har endret profil. Kommisjonen har fulgt en nedenfra og opp-tilnærming i utforming av politikken med respekt for partnerskapsprinsippet, i forvisning om at alle interessenter er involvert.

Kommisjonen har startet implementeringen av smarte spesialiseringsstrategier på regionalt nivå, og det er for første gang en konsistent link mellom alle forvaltningsnivå. Flernivåstyring ligger i hjertet av samhörighetspolitikken men det er samtidig viktig at dette ikke medfører unødvendig spredning og ineffektiv bruk av midlene. Et prinsipp om tematisk konsentrasjon er innført for å sikre mest mulig effektiv bruk av midlene til støtte for oppfyllelsen av 2020-målene. Hhv 80% av midlene i de mest utviklede regionene og 50% av midlene i de minst utviklede regionene skal konsentreres om de tematiske målene for forskning & innovasjon, IKT, SMB'ers konkurransekraft og lavkarbon-økonomi. Et eksempel på dette er at EUs avhengighet av energi-import fører til handelsunderskudd. CO2-reduserende strategier med utvikling av alternative energikilder og bedre avfallshåndtering vil derfor kunne motvirke denne avhengigheten med positive virkninger for økonomien.

Enhver region har sin styrke. F.eks har Shetland og Orkney snudd ulemper til fordeler gjennom å utvikle offshore-energi. Europas styrke ligger således i evnen til omstilling og nyskaping. CPMR er en et viktig knutepunkt for utveksling av ideer og presentasjon av

løsninger. Hahn avsluttet med å si at han ser frem til å arbeide med CPMR i sitt siste år som kommissær (går ventelig av i forbindelse med at det kommer en ny EU-kommisjonen til neste år).

Olbricht, European Peoples party (gruppering for sentrums og høyrepartier i Europaparlamentet)

CPMR er en av de mest effektive aktørene på sitt område. Kvaliteten på organisasjonens innspill styrker Europaparlamentets profesjonalitet i forhandlingene med Kommisjonen. Det er nyskapende å debattere økonomisk styring i sammenheng med samhørighetspolitikken – på tvers av tradisjonelle tematiske grenser. Olbricht ser for seg at samhørighetspolitikken vil bli fullstendig annerledes når Euro-sonen er fullstendig integrert, med nye strukturer og nye typer av fond. Ulikhetene i Europa vil trolig øke som følge av krisen, men det er ikke sikkert at skjevhetene vil fordele seg på samme måte som i dag. CPMRs rolle er ikke å drive lobby for de "handikappede" men å demonstrere utkantenes potensial.

Olbricht viste til at Europaparlamentet har fått en sterkere stilling i EUs beslutningsprosess under Lisboa-traktaten, hvor parlamentet er blitt partner med ministerrådet. Parlamentet sa «ja, men» til langtidsbudsjettet under henvisning til at budsjettet mangler penger til å oppfylle utbetalingskravene fra prosjekter, og man vil ikke stemme for budsjettet før rådet legger nok penger på bordet. Parlamentet krever også fleksibilitet i den forstand at ubrukte midler må forbli i budsjettet og ikke tilbakeføres til de nettobidragsytende land. Systemet med makro-økonomiske betingelser må forandres, ellers vil det ikke bli enighet mellom Parlamentet og Rådet om budsjettet.

Representant fra Kommisjonens budsjettdirektorat

Viste til at presidentene for Kommisjonen, Rådet og Parlamentet nådde en avtale om langtidsbudsjettet i juni. Nå gjenstår slutføringen med Parlamentet angående betingelser og prosedyrer før et endelig vedtak kan fattes av Rådet. Kommisjonen har vært på etterskudd med utbetalingene i 2013 fordi Rådet har redusert kredittene men det skal være fremgang med dette nå.

Viste til at Kommisjonen hadde ønsket å re-allokere innsparingene i langtidsbudsjettet til "vekst og arbeidsplasser" men at medlemsstatene tok inn halvparten av innsparingene selv

Representant for det litauiske formannskapet

Forventer at Parlamentet vil stemme over langtidsbudsjettet så snart som mulig, og Rådet er klar til å finne en løsning. Det litauiske formannskapet er klar til å slutføre forordningene, og god fremgang er gjort i forhold til dette. Først må det oppnås enighet om den generelle forordningen når det gjelder forskuddsutbetalinger og medfinansieringsrater. Hun understreket at Rådet ikke mener at makro-økonomiske betingelser skal iverksettes automatisk men iht definerte krav.

Det gjenstår å slutføre sosialfondet når det gjelder noen kriterier for støtteberettigelse. Er trygg på at man vil klare å slutføre lovgivningsaktene i oktober. Viste til at EU har klart å reformere samhørighetspolitikken gjennom styrket strategisk programmering med partnerskapsavtaler, tematisk konsentrasjon og sterkere resultatkrav. Som et eksempel på at økonomiske nedskjæringstiltak virker nevnte hun at Litauen nå hadde de høyeste vekstratene i

EU etter å ha kuttet lønningene med 1/3. CPMR er for øvrig invitert til å delta på det uformelle Rådet 26.november.

Spørsmål og kommentarer fra salen

Panelet kommenterte spørsmål og innlegg fra salen

Regionalkommissær Hahn kunne ikke svare på hvilke minstemål av kompetanser og opppgaver som burde ligge hos regionale myndigheter – til den varierte situasjonen for mye mellom ulike land. Opp til organisasjoner som CPMR å gjøre analyser og komme med forslag

Når det gjelder likviditetsproblemene viste Hahn til at 90% av budsjettet blir tilbakeført til medlemsstatene og regionene, og at bare 5-6% går til å drive EU-institusjonene. Kommisjonen har bare bedt om å få tilført de midlene som er bevilget i inneværende langtidsbudsjett så sluttmottakerne kan få refundert sine utgifter. Likviditetsproblemene kan føre til en negative spiral. Viktig å inngå kompromisser som tjener alles interesse.

Medlemsregioner fra Hellas viste til problemene med å oppnå vekst gjennom toppstyring og tok til orde for mer flernivåstyring. Greske regioner mangler nødvendig finansiering og fordi det ikke er mer å hente fra EU kan det bli nødvendige å vende seg mot internasjonale finansmarkeder.

Parlamentsmedlem Olbricht fremholdt at flere medlemsstater har re-nasjonalisert beslutningsprosessen og redusert regionenes rolle som et svar på finanskrisen. EU har således beveget seg tilbake i mer mellomstatlig retning. Likviditetsproblemene har sammenheng med at de årlige utbetalingene er låst, og det er både behov for et større og mer fleksibelt budsjett.

Sesjon 3: Indre marked

Chaired by Mr Alberto Jardim, President of the Government of the Autonomous Region of Madeira and President of the CPMR from 1987 to 1996

Moderated and introduced by Mrs Anne Macey, Director in charge of Industrial Affairs, Confrontations Europe

- Speech by Mr Alain Rousset, President of Aquitaine Region and President of ARF (Association des Régions de France) (tbc)

- Speech by Mr Michel Quevit, Professor Emeritus at the Catholic University of Louvain La Neuve (Belgium)

- Speech by Mr Vasco Cal, Adviser to BEPA (Bureau of European Policy Advisers) – European Commission

- Debate with CPMR Members

Bakgrunn – utdrag fra sakspapirene

En meddelelse fra EU-kommisjonen fra i fjor høst tar utgangspunkt i at Europa har et sterkt behov for å gjenreise industriens globale konkurransedyktighet og reversere industriens synkende rolle i lys av den pågående finanskrisen. For å bidra til dette tar meddelelsen til orde for en visjon bestående av tre hovedpillarer: investering i innovasjon, bedre markedsforhold, styrke tilgang til kapital og menneskelige ferdigheter. Kommisjonen foreslår et partnerskap mellom EU, medlemsstatene, regionene og næringslivet for å dramatisk øke investeringene i ny teknologi og gi Europa et konkurransefortrinn i den nye industrielle revolusjonen. Statene og regionene anbefales/forventes å fokusere på disse prioritene i nasjonale og regionale strukturfondsprogrammer. Kommisjonen foreslår å fokusere investeringene langs seks "priority action lines": avansert produksjonsteknologi, nøkkeltknologier (f.eks mikro- og nanoteknologi), bio-baserte produkter, bærekraftig industri- og utbyggingspolitikk og råmaterialer, rene kjøretøyer og smarte energinettverk (smart grids).

Michel Quevit fra Universitetet i Louvain (Belgia)

Holdt hovedinnledningen i denne sesjonen. Han pekte på at industriproduksjonen i Europa avtar dramatisk, vi er inne i en av-industrialiserings fase, som så fort som mulig må erstattes av en re-industrialisering. Forutsetningene for å få dette til er økt forskning og innovasjon, globale markeder, opplæring og kreativitet og en bærekraftig utvikling. I bunn må det ligge en kunnskapsøkonomi, der menneskene har sterk lyst til læring, samtidig som kritisk tenkning stimuleres, der livslang læring er en selvfølge og der kreativitet stimuleres. Han pekte også på at regionenes styrker og fortrinn må være viktige i en slik utvikling

Vasco Cal, EU-kommisjonen

Viste til Kommisjonens meddelelse om industripolitikk som det vil komme mer info om neste uke. Det er i denne forbindelse nødvendig å ta i betraktning at nedgangen i industrien er en langsiktig trend som er blitt forsterket av finanskrisen. Vi må derfor ikke bare fokusere på industrien men også på tjenesteytende næringer som ofte utgjør en større del av økonomien. En klar konklusjon i Kommisjonens studier er at industriens prestasjon avhenger av kvaliteten på styringssystemet og samhandlingen mellom ulike interessenter i regionene. Det er derfor viktig å inkludere alle økonomiske og sosiale interessenter og å bygge opp tilliten mellom disse og regjeringene. Vasco fremholdt at Europas avhengighet av banksektoren gjør at man ligger etter f.eks USA i den økonomiske gjenoppbyggingen ettersom amerikanerne i større grad kan bruke kapitalmarkedene.

Vasco nevnte at Kommisjonen har introdusert nye perspektiver i bedriftsfinansieringen gjennom såkalte "project bonds" for å støtte langsiktige investeringer. Man har også styrket den europeiske investereingsbanken. Kommisjonen har videre åpnet opp for offentlig-private partnerskap og utvidet adgangen til å kombinere ulike fond, f.eks i konteksten av Connecting Europe Facility (finansieringsinstrument for transport og energi). Kommisjonen har også gitt anledning til å kombinere deler av strukturfondene med lån fra investeringsbanken. I tillegg til å øke tilgangen på kapital bidrar det økende innslaget av lån til at pengene vil bli brukt på lønnsomme prosjekter ettersom ingen vil låne penger til ulønnsomme prosjekter. Med rene subsidier er det således en risiko for at pengene ikke blir brukt effektivt nok.

Sesjon 4 – makroregionale strategier

Chaired by Mr Stig Östdahl (Ostrobothnia, FI), CPMR President from 2000 to 2002

Moderated by Mr Ole B. Sørensen, President of the CPMR North Sea Commission and Councillor, Region Nordjylland

Round table: Introduced by Mr Ignacio Diego Palacios, President of the CPMR Atlantic Arc Commission and President of the Government of Cantabria

- Speech by Mr François Alfonsi, Member of the European Parliament and Rapporteur on Macro-regional strategies

- Speech by Mr Vicente Rodriguez-Saez, Deputy Head of Unit, DG REGIO, European Commission

- Speech by Mr Jens Sundström, President of the CPMR Baltic Sea Commission and Councillor of Norrbotten County Council

- Speech by Mr George Siscu, Vice-President of Tulcea County

- Speech by Mr Ayhan Özkan, President of the CPMR Balkan and Black Sea Commission and Deputy Governor of Edirne

- Speech by Mr Marco Bellardi, Advisor to President Spacca (Marche Region) and member of the Permanent Secretariat of the Adriatic & Ionian Initiative

- Debate with CPMR Members

16.45 Conclusions by Mrs Eleni Marianou, Secretary General of the CPMR

Bakgrunn

Østersjøen fikk en makroregional strategi (MRS) i 2009 og Donauområdet i 2011. Strategiene er ment å samordne ulike virkemidler for å oppnå bedre resultater innen de prioriterte sektorene for utvikling i disse områdene. Utviklingen av MRS har hittil bygget på de tre nei: 1) Ingen ekstra EU-midler 2) Ingen nye institusjoner på EU-nivå 3) Ingen ny lovgivning.

Nordsjøkommisjonen har lenge arbeidet for å få en tilsvarende makroregional strategi for Nordsjøen og laget i 2011 et forslag til en slik strategi, men de fleste medlemsstatene i Nordsjøregionen er negative, og i beste fall lunkne til dette forslaget. NSC har søkt Europaparlamentet om midler til å utrede behovet for Nordsjøstrategien under ordningen for «Preparatory Actions» som i skrivende stund er til behandling. I følge Ole B Sørensen kan NSC få opp til 3 mill Euro til dette. Det ble f.eks bevilget 1.2 mill til utviklingen av en Atlanterhavsstrategi. Sea basin strategies (SBS) er som navnet tilsier begrenset til utvikling av havområdene, og er således et smalere instrument både territorielt og tematisk. MRS ligger under Kommisjonens regionaldirektorat DG Regio mens det maritime direktoratet DG Mare har ansvaret for SBS. Praksis viser at terskelen for å lansere SBS'er er betydelig lavere enn for MRS. **Det er også satt i gang et arbeid med en makroregional strategi for Adriaterhavet og det joniske hav.**

CPMR-sekretariatet opprettet i juni 2012 en egen Task Force for å videre utforske makro-regionale strategier (MRS) på europeisk nivå. Bakgrunnen for dette initiativet er mangelen på klare definisjoner og retningslinjer for slike strategier på EU-nivå. Målet er å utarbeide et dokument som trekker opp retningslinjer for planleggingen og gjennomføringen av MRS, basert på ekspertisen i CPMRs geografiske kommisjoner. CPMR har til hensikt å formidle resultatene av dette arbeidet til EUs institusjoner innen utgangen av 2012, for å underbygge de pågående forhandlingene om langtidsbudsjettet.

Tidligere CPMR-president Østdal:

Innledet med å si at Interreg pleide å være det eneste finansieringsinstrumentet for MRS. Slike strategier er også et uttrykk for at «alle ønsker å dyrke sin egen hage» - noe som er tilfelle for alle forvaltningsnivå. CPMRs arbeid er basert på tillit og solidaritet på tvers av ulike kulturer. Regionene har et stort ansvar for å bruke MRS til å utvikle sine områder best mulig.

Nordsjøkommisjonens president Ole B Sørensen modererte sesjonen.

Sørensen viste til at NSC har utarbeidet forslag til en MRS for Nordsjøregionen basert på områdets særpreg og som vårt bidra til å gjennomføre EUs 2020-strategi. Han presenterte så hovedpunktene i NSR 2020-strategien (forutsettes å være kjent for de norske medlemmene). Sørensen betegnet det som en stor utfordring at NSR-strategien foreløpig bare er vedtatt av Nordsjøkommisjonen og at medlemsstatene er lunkne. NSC undersøker derfor mulighetene for å få økonomisk støtte fra Europaparlamentet til å utrede behovet for en MRS for Nordsjøen (avventer i skrivende stund svar på søknaden)

Valencia, CPMRs geografiske kommisjon for Atlanterhavskysten (Atlantic Arc)

Innledet med at MRS passer godt inn i CPMR som selv er organisert rundt sjøbassengene i Europa der de ulike geografiske kommisjonene korresponderer med makroregioner. Gitt at EU i utgangspunktet ikke bevilger ekstra midler til MRS må man bruke eksisterende midler best mulig. Fremholdt at regionene må være med på gjennomføringen av MRS. Viste også til at Parlamentet har bevilget 1,2 millioner Euro til utviklingen av en MRS for atlanterhavskysten.

Representant fra Europaparlamentet

Innledet med å si at Parlamentet har uttrykt sterk støtte for MRS i kommende langtidsbudsjettperiode fordi territorielt samarbeid er sentralt for å bygge territoriell samhörighet. Nevnte i den forbindelse at Parlamentet hadde ønsket et høyere budsjett for territorielt samarbeid/Interreg men at dette ble skutt ned av Rådet. Viste til at MRS er

berettiget til støtte fra alle finansieringskilder. Parlamentet vil for øvrig offentliggjøre en publikasjon om MRS i nær fremtid. Konstaterte at entusiasmen for MRS dessverre ikke deles av medlemsstatene i Rådet, og statene må være involvert om det skal skje noe på dette området.

Mr. Vincente, EU-kommisjonens regionaldirektorat DG Regio

Sa seg enig med de foregående talerne om viktigheten av dette tema. Kommisjonen arbeider med en rapport/evaluering som vil oppsummere erfaringene med de eksisterende MRS i Østersjøen og Donau så langt, som grunnlag for hvordan slike strategier kan utvikle seg i fremtiden. Opplyste at Kommisjonen har identifisert et antall betingelser for MRS:

- Må basere seg på offentlige høringer og ha mandat fra EU-rådet
- Dokumentasjon av virkelig behov og tilleggsverdi
- Identifisere et begrenset antall mål og konsentrere seg om et begrenset antall prioriteter.
- Et handlingsprogram som reflekterer disse prioritene
- Nødvendig å mobilisere politisk forpliktelse og administrative ressurser

Østersjøkommisjonens president Jens Sundstrøm

Åpnet med å si at fremtiden er lys for Østersjøregionen. Østersjøkommisjonen (BSC) samarbeider med andre regionale organisasjoner i området for å styrke den regionale medvirkningen i gjennomføringen av EUs Østersjøstrategi. Det er således viktig å mobilisere alle relevante interessenter i regionene til støtte for strategien, og fremhevet (som den eneste på hele generalforsamlingen) viktigheten av likestilling. Viste for øvrig til årsforumet for Østersjøstrategien i Litauen 11 -12.november

Siscu, visepresident i Tulcea-regionen (RO)

Pekte på potensialet for synergier mellom Donau-strategien og en mulig Svartehavsstrategi under henvisning til at Europa ikke stopper ved EUs grense. Man bør derfor også bruke midler fra Interreg og fra EUs naboskapsinstrument for å videreutvikle MRS.

Adriatic – Ionian initiative

Taleren innledet med å si at dette initiativet har fått positive signaler fra EUs regionalkommissær Hahn, og man håper å kunne få strategien godkjent under det italienske EU-formannskapet i 2014

Viste til at det i denne forbindelse er en utfordring å arbeide med land som ikke er familiære med EUs regler og prosedyrer (viste formodentlig til Kroatia før landet ble medlem og kanskje også til Serbia). Det hadde også vært vanskelig å oppnå enighet i Italia men det var nå blitt enighet om et strateginotat.

Kommentarer fra panelet til spørsmål og innspill fra salen

Kommisjonens representant er vel klar over MRS-initiativene fra Middelhavsregionen. Han insisterte på behovet for politisk forpliktelse fra medlemsstatene uttrykt gjennom et mandat fra EU-rådet. Gjentok også nødvendigheten av å fokusere på et begrenset antall prioriteter med klar tilleggsverdi for regionen.

Representanten fra Europaparlamentet viste til viktigheten av naboskapsperspektivet i Middelhavet. CPMR fungerer i denne forbindelse som en «inkubator» for utviklingen av MRS.

Oppsummering ved CPMRs generalsekretær

Viste til at det er flere makro-regionale initiativer på gang blant CPMRs medlemskommisjoner og henledet oppmerksomhet mot to viktige forutsetninger for utviklingen av MRS: demonstrasjon av europeisk tilleggsverdi og mobilisering av politisk engasjement. Generalsekretæren viste til at CPMR gjennom sin egen Task Force hadde presentert noen anbefalinger til Kommisjonen i juni vedrørende utviklingen av MRS og anmodet Kommisjonen om å ta en mer aktiv rolle.

Styremøte – politisk byrå

Valg av ny president for 2013-2014 (1 år), Annika Anneby Jansson (Skåne) er eneste kandidat og ble valgt ved akklamasjon. Hun er 69 år og regionordfører (tilsv. rolle som ordførerne i norske fylker som har parlamentarisme, f.eks i Oslo) i Skåne, og representerer Moderata Samlingspartiet (tilsv. Høyre i Norge). Jansson er i dag en av visepresidentene i CPMR og hun har lang regionalpolitisk erfaring. Hun har levert et relativt langt valgmanifest som bl.a. tar til orde for å rekruttere flere medlemmer i Østersjøregionen og å gi visepresidentene klarere oppgaver.

- 1 Jansson vil for øvrig bli den første kvinnelige presidenten i CPMR. Hun takket Le Drian for arbeidet hans som President.
- 2 Valg av ny Vice President som ble Drew Hendry, Highlands, UK.
- 3 Referat fra siste byråmøte i Malmø 7 juni er ok.
- 4 CPMRs reaksjon på EU-kommisjonens meddelelse "Empowering Local Authorities in partner countries for enhanced governance and more effective development outcomes". Kan gi kommentarer til forslaget gjennom skriftlig prosedyre innen 10 oktober.
- 5 Utkast til slutterklæring - endringene foreslått fra resolusjonsgruppa ble godkjent med små språklige endringer.
- 6 Resolusjonsforslag om "EU Guidelines on Stateaid to airports and airlines" - fremmes til generalforsamlingen uten noen vedtak fra byrådet.
- 7 Draft budget 2014 og financial situation, resultat 2012
 - 1 2012 gikk med underskudd, men dette er dekket opp av reservene. ok
 - 2 progress report; ser ut til å gå i balanse slik utsiktene er pt - ok
 - 3 budsjett 2014; forslag i balanse forutsatt at vi beholder medlemmene og de betaler kontingent - ok
- 8 Nye medlemskap - ingen offisielle søknader men har en intressert fra Albania. Lazio ser ut til å komme tilbake som medlem i 2014, samme med Umbria. 2 Greske regioner må nok ekskluderes pga manglende betaling.

- 9 Forespørsel om samarbeid med fransk polynesia om maritime spørsmål - ja
- 10 Neste møte; Zuid Holland våren 14 feb i Leiden, og Highlands i juni.
- 11 Neste generalforsamling i Umeå 24-26 september.

Fredag 27.september

Den nyvalgte presidenten, Annika Anneby Jansson fra Region Skåne talte til generalforsamlingen og høstet stor applaus fra salen. Jansson takket for tilliten over å ha blitt valgt. Hun ønsker å involvere flere personer i styret, inklusive visepresidentene, i det daglige arbeidet. Hun foreslår at visepresidenten/styremedlemmet fra det landet som holder EU-formannskapet skal ha et spesielt ansvar for å følge formannskapets arbeid. Hun har også en ambisjon om å øke aktivitetsnivået mellom styremøtene.

Sesjon 5: Tilgjengelighet & transport

Chaired by Mr Luis Valente de Oliveira, Former Portuguese Minister, CPMR President from 1984 to 1986

Moderated by Mr Wulfran Despicht, Vice-President of the Region of Nord-Pas de Calais

- Speech by Mr Enrico Rossi, President of Tuscany Region and Vice-President of the CPMR

- Presentation by Mr Herald RUIJTERS, Head of Unit, DG MOVE, European Commission

- Speech by Mr Pavlos Damianidis, Deputy Regional Governor, Anatoliki Makedonia kai Thraki and Vice-President of the CPMR

- Presentation by Mr Drew Hendry, Leader of the Council, The Highland Council, on "The Case for Enhancing Accessibility from the Periphery to the Core".

- Debate with CPMR Members

Bakgrunn

Sakspapirene til denne sesjonen redegjør for status for forhandlingene mellom EU-rådet og Parlamentet om det Transeuropeiske transportnettverket TEN-T og den tilhørende finansieringsmekanismen Connecting Europe Facility (CEF) som hovedsakelig skal finansiere investeringer i kjerne (hoved-) nettverket. Notatet ser også på endringer som er gjort i korridorkartene for TEN-T og vurderer i hvilken grad CPMR fikk gjennomslag for sine forslag til endringer i kartne. Den andre delen av notatet analyserer status og utvikling for EUs rammeverk for ulike aspekter ved sjøfarten slik som "clean" shipping, nytt regelverk for havnevirksomhet og reduksjon av administrative barrierer for sjøfarten. CPMRs posisjon på disse områdene ble vedtatt av styret i februar 2012, og styret vedtok en egen Maritime Transport Agenda i juni.

Sesjonen ble organisert som et såkalt rundebord og moderert av Luis Valente Oliveira – som i følge eget utsagn er den eneste gjenlevende blant CPMRs grunnleggere. Han husket således at stiftelsesmøte fant sted i samme konferansesal for 40 år siden med bare deltakere fra 23 regioner. Oliveira var tidligere koordinator for EUs sjømotorvegnettverk så han burde ha gode forutsetninger for å moderere denne sesjonen.

Oliveira viste til at man gjennom det reviderte Transeuropeiske nettverket (TEN-T) for første gang har fått et sammenhengende nettverk for alle transportformer som dekker hele Europa. Alle multimodale (som består av flere transportformer som veg, bane og sjøfart) korridorer munner ut i havner, og det er flere enn 90 stykker i kjernenettverket (se også omtale av

presentasjonen fra Komisjonen nedenfor). Store deler av godset som går inn og ut av Europa skipes gjennom havnene.

Harald Ruijters, EU-kommisjonens transportdirektorat DG Move (omtalen av hans presentasjon legges først av pedagogiske hensyn fordi den forklarer viktige nøkkelbegreper innenfor dette politikkområdet)

Ruijters presenterte den nye politikken for det Transeuropeiske transportnettverket (TEN-T) og finansieringsinstrumentet Connecting Europe Facility (CEF) som skal finansiere de viktigste investeringene i nettverket (samt også energi og IKT). Han håpet å videreføre det fruktbare samarbeidet med CPMR (han deltok bl.a. på møte i CPMRs transportgruppe 10.september).

Om de reviderte retningslinjene for TEN-T

Retningslinjene som har til hensikt å støtte gjennomføringen av transporthvitboken fra 2011 består av 2 nivå: Et omfattende nettverk som dekker alle transportformer i alle regioner som skal fullføres innen 2050. Dette nettverket har også som funksjon og sikre tilgjengelighet til kjernenettverket. Det andre nivået – kjernenettverket – består av de strategisk viktigste transportkorridorene, knutepunktene og havnene. Kjernenettverket omfatter 93 havner + 11 såkalte klyngehavner. Ytterligere havner kan knyttes til kjernenettverket gjennom det såkalte sjømotorvegnettverket. Ruijters viste til at noen havner var tatt inn i kjernenettverket etter innspill fra CPMR (og deres geografiske kommisjoner – deriblant Nordsjøkommisjonen). Havnene fungerer som viktige startpunkt for de multimodale korridorene. Den reviderte politikken bygger på en enhetlig nettverkstilnærming med fokus på europeisk tilleggsverdi - til forskjell fra de mer enkeltstående prosjektene i gamle TEN-T nettet (f.eks slik som Øresundsforbindelsen og Fehmarn Belt-forbindelsen).

Mesteparten (80 – 85%) av EUs finansiering vil konsentreres om kjernenettverket som skal stå ferdig innen 2030. I alt 13 milliarder Euro er øremerket utviklingen av TEN-T, i tillegg til 10 milliarder fra samhørighetsfondet (bare tilgjengelig for de fattigste landene). Dette representerer en betydelig økning til utviklingen av TEN-T sammenlignet med inneværende budsjettperiode. Ca 1,3 milliarder er avsatt til utviklingen av det omfattende nettverket, der hovedtyngden vil utgjøres av nasjonale midler. Kommisjonen har definert kvalitetsstandarder for nettverket i form av forbedret interoperabilitet mellom transportformene og styrket kontinuitet på tvers av grensene. Det er også definerte krav til sikkerhet, kapasitet og til tilgjengelighet av fasiliteter for fylling av miljøvennelige drivstoff. Ruijters understreket at TEN-T retningslinjene er presentert i form av en forordning (som forplikter medlemsstatene til direkte implementering) i stedet for som et direktiv. EUs institusjoner har oppnådd en prinsipiell enighet om politikken som snart vil tre i kraft.

Utviklingen av de 9 multimodale korridorene i kjernenettverket vil ledes av egne koordinatorene, og styringsstrukturene vil tilpasses omstendighetene i den enkelte korridor. Det skal også opprettes konsultasjonsfora i tilknytning til den enkelte korridor for å involvere alle relevante interessenter som næringslivet og regionale myndigheter. Et antall sesjoner vil bli organisert i tilknytning til de enkelte korridorene hvor også regionene kan delta.

Ruijters avsluttet med å invitere CPMR til å sitte inn i utviklingen av de multimodale korridorene (CPMR-sekretariatet har for øvrig oppfordret Nordsjøkommisjonen og de andre geografiske kommisjonene til å koble seg opp mot implementeringsmekanismene og koordinatorene for aktuelle korridorer – noe Nordsjøkommisjonens transportgruppe vil arbeide med fremover).

Despicht, visepresident i Nord Pas de Calais og leder av CPMRs arbeid med maritim transport

Viste til at transport ligger i hjertet av CPMRs arbeid og i fundamentet av EU. Omtalte CPMRs politikkposisjon på TEN-T som ble vedtatt av styret i februar 2012 (til hvilken også norske fylkeskommuner bidro gjennom Nordsjøkommisjonens transportgruppe). Hovedbudskapet i denne posisjonen er at havner og transportkorridorer i perifere og maritime regioner må få en sterkere tilknytning til kjernenettverket i TEN-T (hvor mesteparten av investeringene vil gå) og at sjøfartens konkurransevne må styrkes. Despicht konstaterte at EU hadde antatt noen av CPMRs innspill til endringer i TEN-T kartene (bl.a. til fordel for å inkludere flere havner og korridorer i kjernenettverket) men ikke alle. Når det gjaldt sjøtransport vil EUs Marco Polo-program som bl.a. har støttet oppstart og drift av nye sjøruter ikke bli videreført i neste programperiode fra 2014. EUs såkalte svoveldirektiv (opprinnelig vedtatt av IMO), som setter sterke begrensninger på utslipp av svovel fra sjøfarten i Nordsjøen og Østersjøen fra 2015 er av stor betydning for sjøfartsnæringen og havnene. Despicht viste til at CPMR-seminaret hans region var vertskap for 22.mars vedtok en erklæring med oppfordring om å øke EUs støtte til gjennomføringen av direktivet. Løsninger basert på flytende naturgass – LNG – spiller for øvrig en sentral rolle her. Han nevnte også at CPMR har søkt om medlemskap i det nyopprettede organet «European Sustainable Shipping Forum» som er opprettet for å gjøre sjøfarten mer miljøvennelig.

Salvatore Arocca Toscana

Viste til midlene som er avsatt til investeringer i de multimodale korridorene i kjernenettverket. Konstaterte at finansieringen av det omfattende nettverket bestående av mindre knutepunkter og korridorer er mer uklar – noe han hadde spurt Kommisjonen om. Viktig at kjernekorridorene kobles opp mot virkemidler på regionalt nivå, og at alle tiltak på transportsektoren må følge en bred tilnærming som også omfatter regionene.

Div representanter fra Makedonia og Highlands kom med kommentarer og innspill

Innspillene etterlyste bl.a. konkrete havner og korridorer i kartene for kjernenettverket. Representanten fra Highlands leverte et forsvar for at TEN-T politikken måtte fokusere sterkere på tilkoblingen til perifere regioner – uten hvilke de mest sentrale delene av Europa var lite verdt. TEN-T ble omtalt som meget viktig for å fremme territoriell samhörighet. EU burde derfor ha avsatt flere midler til utviklingen av det omfattende nettverket der flesteparten av korridorene, havnene og flyplassene i periferien befinner seg. Profilen i nettverket der 80 – 85% av midlene skal konsentreres om «kjernen» kan føre til at periferiene vil sakke akterut – noe CPMR må kjempe mot.

Andre delegater viste til viktigheten av å sikre sjøruter og flyruter til perifere regioner. Når det gjelder sistnevnte er det et problem at «slotene» (en tillatelse til å fly fra flyplassen på et bestemt tidspunkt) til regionale ruter på store flyplasser som Heathrow blir solgt til mer profitable ruter for millionbeløp. Disse slotene burde derfor være integrert i kjernenettverket for å styre klar av statsstøtteregeleverket.

Sesjon 6 “Blå vekst”

- Chaired by Mr Francesco Parisi (Sicily, IT), President of the CPMR from 1986 to 1987 (tbc)
- Moderated and introduced by Mr Pierre Karleskind, Vice-President of Brittany Regional Council
- Speech by Mr Christophe Clergeau, 1st Vice-President, Region of Pays de la Loire: What future for maritime industries?
- Speech by Mr Alun Davies, Minister for Natural Resources and Food, Welsh Government
- Speech by Mrs Lowri Evans, Director General, DG Maritime Affairs and Fisheries

- Speech by Mrs Isabelle Thomas, Member of the European Parliament and Member of the Seas and Coastal Areas Intergroup
- Speech by Mr Alain Cadec, MEP and Vice-President of the Committee on Fisheries
- Debate with CPMR Members
- **Vote** on the draft Policy Position (EMFF)

Bakgrunn – om utkast til politikkposisjon

Posisjonen retter seg inn mot enigheten som ble oppnådd mellom medlemsstatene 15.07.13 om en forordning for det maritime fondet EMFF. En endelig avtale mellom rådet (medlemsstatene), Europaparlamentet og Kommisjonen om EMFF er ventet innen utgangen av året. CPMR har i løpet av de tre siste årene tatt til orde for å lansere en fiskeripolitikk som sikrer en bærekraftig balanse mellom de sosiale, økonomiske og miljømessige komponentene i fiskeriindustrien. Utkastet til politisk posisjon tar i betraktning den siste utviklingen i debatten om fremtidig EMFF, samtidig som det er i samsvar med de politiske posisjonene CPMR allerede har vedtatt på generalforsamlingen i 2012 og i styret i 2013.

Forslaget til politikkposisjon bærer et typisk CPMR-merke med ønske om å øke totalrammen for det maritime fondet og den andelen av fondet som skal avsettes til den integrerte maritime politikken. Posisjonen inneholder ulike tiltak for å bedre rammebetingelsene for fiskerinæringen, samt også mer spesifikke forslag til tiltak for fornyelse av fiskeriflåten og støtte til fiskere

Moderatoren for sesjonen Pierre Karleskind, visepresident i Bretagne, viste til arbeidsdokumentene som var vedlagt sakspapirene med referanse til retningslinjene som generalforsamlingen vedtok i 2012 og forslag til politikkposisjon

CPMR behøver å intensivere sitt arbeid med maritim politikk. Organisasjonen er glad for den vekten EU legger på dette politikkområdet og ønsker et sterkere partnerskap med Kommisjonen når det gjelder å fremme «blå vekst». CPMR ønsker å styrke forbindelsene mellom eksisterende og nye sektorer innenfor maritimt næringsliv. Utdanning og opplæring må også være en del av blå vekst-tilnærmingen, og CPMR har foreslått et maritimt Erasmus-program (henspeiler på et delprogram under EUs utdanningsprogrammer). Moderatoren viste til de pågående diskusjonene om maritim arealplanlegging og integrert kystsoneforvaltning. Viktig at EUs direktiver respekterer nærhetsprinsippet. Det mangler fremledes “mekanismer” når det gjelder Atlanterhavsstrategien og Kommisjonen oppfordres til å praktisere større åpenhet i den videre prosessen. Moderatoren viste også til at en fransk rettskjennelse i forbindelse med oljeutslippet etter «Erika-forliset» vil kunne danne presedens i forhold til håndteringen av lignende saker når det gjelder rederienes ansvar og statenes og regionenes rettigheter.

Forslag til posisjonsnotat ble betraktet å være i samsvar med CPMRs tidligere posisjoner for fiskeripolitikken. Nedskjæringen på 170 MEUR i budsjettet for den felles fiskeripolitikken beklages. Posisjonsnotatet foreslår å iverksette ulike tiltak for å tiltrekke og beholde unge fiskere, samt øke støtten til fornyelse av flåten.

Pays de Loire

Uttrykte tilfredshet med at spørsmål i tilknytning til maritim næringsutvikling igjen er på EUs agenda, gjennom det såkalte «LeaderShip-initiativet», men er samtidig bekymret for permitteringer ved skipsverftet i St Nazare. Skipsbygging bør fokuseres i blå vekst-initiativet og man bør basere anstrengelsene på den eksisterende næringsstrukturen. Maritime næringer kan representere en løsning for Europa. Taleren foreslår en strategi for økt næringsmangfold i retning av det høyteknologiske markedet. Ekspertisen på skipsverftene bør konverteres til å tilby løsninger for off shore-installasjoner for vindenergi.

Fiskeriministeren fra Wales

Startet med å erkjenne at den maritime politikken har vært neglisjert for lenge i Wales. Man har nå opprettet et nytt departement for havsspørsmål som i samvirke med europeiske programmer har til formål å gjenskapet bærekraftig økonomisk vekst. Tilgang til havner har vært avgjørende for vår økonomiske utvikling, og vi må forstå den rollen det maritime kan spille i fremtiden. Uttrykte tilfredshet med at Kommisjonen spiller en rolle i dette. Viste til potensialet i bølge-energi og at Wales nå har begynt å investere i teknologi på dette området. Wales behøver også å legge om fiskerinæringen og bruke EUs maritime fond til å utvikle land-anlegg for å støtte de sårbare lokalsamfunnene. Man vil i denne forbindelse bruke en økosystem-basert tilnærming av hensyn til klimaendringene. Wales håper å kunne fremme en felles havsforvaltning for at fiskerier og akvakultur kan vokse, og EUs maritime fond betraktes som kritisk for å lykkes med dette.

Ewans, EUs maritime direktorat DG Mare

Viste til at det viktige er hva regionene gjør ettersom de er nærmest til å påvirke utviklingen på bakken (eller rettere sagt på havet). Den havsrelaterte prosessen vil nå skyte fart. Teknologien setter oss i stand til å produsere mat, energi og medisin fra havet. Utviklingen innenfor havsbasert vind-energi ble trukket frem som et godt eksempel på dette – med utsikt til opprettelse av 318 000 arbeidsplasser innen 2030. Ewans fremholdt at det er mulig å skape interessante og bærekraftige arbeidsplasser for ungdommen i maritime næringer. EU-rådet og Parlamentet støtter visjonen om å skape en revolusjon innenfor blå økonomi. Det mest påtrengende vil være å gjøre best mulig bruk av eksisterende instrumenter. Vi behøver spesielle sjøbasseng-strategier og fokusere på nøkkelsektorer. Kommisjonen har foreslått spesielle tiltak innenfor maritim arealplanlegging, kunnskapsutvikling og overvåkning. Direktivforslaget innenfor arealplanlegging krever at medlemsstatene etablerer planleggingsprosesser i kystsonene og styrker samhandlingen med nabostatene. Dette vil i sin tur bidra til at næringslivet får større trygghet for investeringene i havsrelaterte næringer. Ewans pekte i denne forbindelse på at 100 organisasjoner (sa ikke hvilke) har forpliktet seg til å stille sjø- og kystbaserte data til rådighet for myndigheter og næringslivet. Bedre overvåkning av havsbaserte aktiviteter vil fasilitere navigasjon og styrke fiskeriene til støtte for vekst og arbeidsplasser

Ewans opplyste videre at den maritime dimensjonen vil styrkes i EUs forskningsprogrammer, der deler av programmene vil være øremerket blå vekst med utlysning på prosjektmidler ved utgangen av året. “Døren er nå vidåpen til EUs sjekkhefte for maritime forskningsprosjekter”. Bioteknologi, havenergi og kystturisme vil få ekstra oppmerksomhet ut fra deres potensial for å fremme vekst og skape arbeidsplasser. Miljøhensyn og bærekraft ble fremhevet som en felles utfordring for alle sektorer. Akvakultur og gruvedrift på sjøbunnen kan skade miljøet og EUs maritime rammeverkdirektiv er et viktig redskap i så måte.

Kommisjonen vil forsikre seg om at myndigheter på alle nivåer er klar over mulighetene for å støtte blå vekst, og maritim utdanning er blitt indentifisert som et spesielt vekstområde. Hvert sjøbasseng må definere hva som er viktigst. Det er nødvendig å bevege seg over i prosjektstadiet som kan finansieres under partnerskapsavtalene mellom Kommisjonen og medlemsstatene. Den gode nyheten er at alle relevante tema vil dekkes, herunder kompetanseutvikling og støtte til småbedrifter. Ewans understreket at partnerskapsavtalene må reflekteres i de ulike fondene og at utdanningsinstitusjoner og næringslivet må oppfordres til å søke prosjektmidler. Myndighetene bør også informere om at den europeiske investeringsbanken er åpen for å støtte investeringer i maritim industri.

Thomas fra “kystgruppen” i Europaparlamentet

Er henrykt over at EU har oppdaget vekstpotensialet i maritime næringer med 1,6 millioner jobber. Men det er også viktig å beholde de jobbene vi allerede har. EUs politikk har i følge taleren alt for ofte økt den interne konkurransen i Europa med den følge at bedrifter har måttet legge ned. Det er mye som må gjøres innenfor en rekke områder som maritim fornybar energi og akvakultur. Det er i denne forbindelse viktig å unngå følgende to fallgruver: Forurensning som i landbaserte næringer og redsel for å ikke tørre å gjøre noe i det hele tatt. Det er derfor behov for at den integrerte maritime politikken gir et godt rammeverk for investeringer med maritim arealplanlegging og integrert kystsoneforvaltning som to nøkkelredskaper. Minnet om at 80% av forurensningen av havet kommer fra landbaserte kilder. De sårbare marine økosystemene er under sterkt press fra mange typer av aktiviteter og sektorer. Medlemsstatene må begrense omfanget av motstridende bruk av hav- og kystområdene, der det også finnes grenseoverskridende konflikter. Deling av kunnskap og utvikling av kompatible data er sentralt i denne forbindelse. Nærhetsprinsippet – eller rettere sagt mangel på dette – er en utfordring i tilknytning til EUs direktiv for arealplanlegging. Det samme gjelder det faktum at planleggingsforpliktelsene ikke omfatter gruvedrift på sjøbunnen som erfaringsmessig gir opphav til mange konflikter. Det eksisterer også to “skoler” mht til i hvilken grad ulike aktiviteter skal tillates innenfor de samme sonene.

Cadec, fra Europaparlamentets fiskerikomité

Cadec har vært rapportør for rapportene om Atlanterhavsstrategien og reformen av fiskeripolitikken. Han fremholdt at uten CPMRs medvirkning ville det ikke blitt noen rapport om Atlanterhavsstrategien, som også bidro til å øke Kommisjonens bevissthet. Atlanterhavsstrategien ble omtalt som viktig og omfattende. Det er viktig at man i denne forbindelse støtter utviklingen av nye næringer som havsbasert fornybar energier, sammen med fiskerier og skipsfart. Cadec viste til at Parlamentet hadde bevilget 1,2 MEUR til utviklingen av strategien. Spesifikke styringsverktøy basert på prinsippet om flernivåstyring og nærhetsprinsippet ble fremhevet som viktig. Det samme gjelder maritim sikkerhet, styrket overvåkning og erstatningsordninger. Cadec hyllet CPMR for viktig lobbyvirksomhet på dette området.

Cadec avsluttet med å si at det maritime fondet vil bli gjennomgått av Parlamentet i plenum. Det blir her nødvendig å inngå kompromisser (sa ikke hvilke) i tilknytning til fornyelse av fiskeriflåten, støtte til unge fiskere og tiltak for fremme av næringsmangfold.

Spørsmål og kommentarer fra salen

- At fiskerne er bekymret for hvem som skal betale for å lagre overskuddsfangst (som fra nå av ikke lenger kan dumpes i sjøen) og hva denne fangsten vil bli brukt til - mat eller søppel? Fiskerisamfunnene må hjelpes til å finne praktiske løsninger på dette.
- Spørsmål om EUs syn på utfordringene med åpningen av Nordvest-passasjen i Arktis (som følge av ismeltingen der)
- Behov for maritim arealplanlegging i Finskebukta for å beskytte miljøet
- Om adgangen til å kombinere midler fra ulike fond.

Svar fra DG Mares representant:

- Direktivet for maritim arealplanlegging er viktig for å sikre stabile spilleregler. Som svar til de som uttrykte bekymring for nærhetsprinsippet forsikret Ewans om at EU

hverken har intensjoner om eller kapasitet til å blande seg inn i rene planleggingsspørsmål

- Atlanterhavsstrategien må navigere mellom EU, statene og regionene. Statlige aktører må være med – ellers kommer det ingen penger.
- Når det gjelder forbudet mot dumping av overskuddsfangst (Discard ban) er det viktigste valget hvem som skal definere reglene. Medlemsstatene har et valg om de vil arbeide med regionale interessenter eller re-nasjonalisere prosessen. DG Mare ønsker at regionalisering skal være levende.
- Arktis blir betraktet å ha et enormt potensial men miljøaspektene har en global dimensjon og er veldig viktige. EU, og ikke bare de nordligste medlemsstatene (SE og FI) må sitte ved bordet når beslutningene tas om den videre utviklingen av Arktis

Generalforsamlingen vedtok enstemmig utkast til politikkposisjon

Sesjon 7: Regnskap, økonomirapport og budsjett

Bakgrunn

CPMR har de siste par årene opplevd svikt i inntektene fordi medlemsregioner i land som Italia og Hellas m.fl. ikke greier å betale kontingenten eller melder seg helt ut pga finanskrisen. Generalforsamlingen i 2012 vedtok derfor å sette et tak på kontingenten for regioner med mer enn 5 millioner innbyggere, i et forsøk på å motvirke avskalling av medlemmer og manglende innbetaling av kontingent. For å kompensere for inntektstapet dette «taket» innebærer vedtok generalforsamlingen også å øke minimumskontingenten for medlemmer med mindre enn 621 000 innbyggere og brutto regionalprodukt over EU-snittet med 3 206 Euro. Forslaget berører alle norske medlemsfylker, samt regioner i UK, Danmark, Sverige og Finland

2012 Regnskap

Regnskapet viser et overskudd på over 400 000 Euro som følge av betydelige innsparinger i driften

CPMRs finansansvarlige Gunn Marit Helgesen fikk skryt for å ha gjort en fabelaktig job med å få orden på økonomien. **Enstemmig vedtatt**

Framdriftsrapport for regnskapet for 2013

Prognosene for 2013-budsjettet viser at inntektene og utgiftene omlag balanserer på et litt høyere nivå (ca 50 000) enn budsjettet som ble vedtatt på fjorårets generalforsamling. Vitner om at økonomien nå synes å være under kontroll. Indikerer et overskudd på 66 000 Euro. De kostnadsreducerende anstrengelsene fortsetter.

Tatt til orientering.

Budsjett 2014

Budsjettet balanserer rundt 2,7 mill Euro og er så og si identisk med 2013-budsjettet. Baserer seg på den reviderte kontingentstrukturen som ble vedtatt på fjorårets generalforsamling og anbefalingene fra finanskomiteen. Et delikat punkt at hele 7 av 13 greske regioner ikke omfattes av inntektssiden. Styret foreslår å avskrive 2 greske regioner som ikke har betalt kontingent.

Enstemmig vedtatt.

Administrative og juridiske beslutninger

Saken gjaldt prosedyrer for CPMRs geografiske kommisjoner og arbeidsgrupper. Retningslinjene har til hensikt å utnytte synergier og å sikre effektiv drift. Regler og prosedyrer for de geografiske kommisjonene synes ikke å innebære realitetsendringer for Nordsjøkommisjonen.

Den nye presidenten Annika Anneby Jansson tok til orde for å involvere de geografiske kommisjonene mer aktivt i CPMRs arbeid – både for å styrke forankringen og å lette arbeidsbyrden for sekretariatet som har fått noe redusert kapasitet som følge av kraftige kostnadskutt det siste året. Hun vil starte diskusjoner med kommisjonene for å identifisere lead-regioner for ulike politikkområder (et slikt system praktiseres delvis allerede).

Til informasjon

Slutterklæring og resolusjoner

Slutterklæringen omfatter 70 punkter rubrisert under et antall overskrifter (se nedenfor). Øykommisjonen og Østersjøkommisjonen fremmet i forkant av selve generalforsamlingen et resolusjonsforslag til oppmykning av statsstøttereguleringen for regionale flyplasser.

Styret hadde vedtatt den reviderte slutterklæringen dagen før, men fattet inget vedtak på resolusjonsforslaget. Nordsjøkommisjonen og Norge hadde fremmet noen endringsforslag til slutterklæringen. Disse gikk bl.a. ut på å forsterkede formuleringer til støtte for arbeidet med nye makroregionale strategier og eksplisitt omtale av fjellregioner.

En tjenestemann ved CPMR-sekretariatet gjennomgikk endringsforslagene.

Hovedpunkter i slutterklæringen

Regionenes deltakelse i EUs styringssystem

- At regionene må være nøkkelaktører i den økonomiske gjenreisningsprosessen
- EUs institusjoner oppfordres til å styrke partnerskapet med regionene for 2014 – 2020-perioden, og CPMR vil gjøre alt hva det kan for å videreutvikle forbindelse med Europaparlamentet. Kommisjonen og Rådet inviteres også til å ta hensyn til spesifikke regionale forhold i implementeringen av fremtidige ordninger

EUs langtidsbudsjett 2014 – 2020

- Beklager at budsjettet for 2014 – 2020 er redusert i forhold til inneværende langtidsbudsjettperiode. CPMR varsler intensjon om å fremme forslag til re-allokeringer i tilknytning til midtveisrevisjonen.

Samhørighetspolitikken

- Forsvar for samhörighetspolitikken som EUs viktigste politikk for å fremme vekst og sysselsetting. Regionene må være fullverdige deltakere i samhörighetspolitikken, og flernivåstyring og partnerskap må styrkes.
- Kritikk mot bruken av makroøkonomiske betingelser i strukturfondene
- Kritikk mot manglende ivaretagelse av regioner med permanente handikap

Maritim politikk

- Fornøyd med at den maritime politikken har fått et løft i retningslinjene for EUs politikk etter 2014.
- CPMR vil videreføre "Vasco da Gama-initiativet" til støtte for kvalifisering og sysselsetting av unge mennesker i maritim sektor
- Den maritime dimensjonen i sektorpolitikker som forskning bør styrkes
- Videreføring av aktivitetene i forhold til maritim sikkerhet.
- Fremtiden til de maritime næringer vil kreve styrking av skipsbygging og utstyrssektoren. EUs "LeaderShip-initiativ" må følges opp og omsettes til operasjonelle prosjekter
- Hilser velkommen den plassen marine fornybare energikilder har fått i EUs neste forskningsprogram Horizon 2020
- Behov for en EU-strategi om støtte til utviklingen av maritim og kystturisme
- Gjennomføringen av EUs fiskeripolitikk må følges av tiltak for å minimalisere de sosio-økonomiske virkningene på sektoren
- En nødvendig styrking av den integrerte maritime politikken forutsetter et særskilt budsjett innenfor Maritime and Fisheries Fund (EMFF).

Makroregionale strategier

- Makroregionale strategier gir et strukturert rammeverk for å fremme felles investeringer og representerer derfor betydelige muligheter for involverte territorier
- CPMR vil spille en aktiv rolle i utvikling av eksisterende strategier for Østersjøen, Donau og Atlanterhavet. Man vil også støtte utviklingen av strategier i andre områder som Middelhavet, Nordsjøen og Svartehavet
- Det regionale nivå må være involvert i utviklingen og styringen av makroregionale strategier
- EU-kommisjonen bør ha en mer drivende rolle i utviklingen av slike strategier. Oppfordrer EU-institusjonene og involverte medlemsstater til å ta i betraktning forslagene fra geografiske CPMR-kommisjoner om oppstartsstøtte til nye strategier (herunder Nordsjøkommisjonens MSR2020-initiativ)

Tilgjengelighet og transport

- Tilgjengelighet bør prioriteres for samhörighetens skyld
- Maritim transport må oppmuntres og støttes. Tilfredshet med at Motorways of the Sea vil få økt støtte i neste programperiode
- CPMR vil fortsette arbeidet med å mobilisere støtte fra EU for å lette gjennomføringen av "svoveldirektivet" for sjøfarten, og er fornøyd med at Kommisjonen vil opprette et interessentforum – European Sustainable Shipping Forum for dette formål.

- Skuffelse over at kjernenettverket i TEN-T vil ekskludere en serie perifere områder men tilfredshet med at noen av CPMRs forslag er tatt inn, herunder vei- og jernbanekorridoren Aarhus-Hirtshals-Frederikshavn

Energi og klima

- CPMR beklager at Kommisjonen nesten fullstendig ignorerer regionenes rolle i utkast til grønnbok for klima og energipolitikken frem mot 2030
- Hilser velkommen Kommisjonens tanker om at forsikringssystemer kan dekke risikoen knyttet til naturkatastrofer, og advarer mot en rent markedsmessig tilnærming.

Forskning og innovasjon

- Den territorielle dimensjonen må være mer fremtredende i EUs politikk til støtte for forskning og innovasjon
- Må unngå en situasjon hvor EU-programmer (formodentlig for forskning og innovasjon) er til uforholdsmessig fordel for de økonomisk mest utviklede
- Forskning og innovasjon må ha en viktig rolle i territorielt samarbeid/Interreg

Statsstøtte

- Totalt uenig med noen av Kommisjonens forslag til revidert statsstøtteregulverk. Dette gjelder forslaget om å opprettholde taket for støtte til bedrifter (de minimis) fra 2006 – noe som i realiteten vil bety en reduksjon på 1/3 i neste programperiode
- Beklager manglende fleksibilitet fra Kommisjonens side i praktiseringen av regionalstøtte til f.eks øyer

Solidaritet, naboland og utvikling

- Tar til orde for en "pan-europeisk samhörighetspolitikk" ved EUs grenser , fremforhandlet med nabolandene i nord, sør og øst. Referanse til eksternt samarbeid i Middelhavet og Østersjøen.
- Spørsmålsteget ved om EUs Nabolandsinstrument for neste periode er tilstrekkelig til å oppmuntre til demokratisk utvikling i aktuelle land

Slutterklæringen ble enstemmig vedtatt

Generalforsamlingen vedtok også resolusjonsforslaget om å gjøre statsstøtteregulverket for regionale flyplasser mer fleksibelt. Resolusjonen spilles inn som CPMRs uttalelse til EU-kommisjonens høring.

Kommentar

Slutterklæringen er godt forankret i CPMRs verdier og vedtatte politikk og må således sies å innebære kontinuitet. Erklæringen gjenspeiler også hovedessensen i bakgrunnsnotatene til de ulike sesjonene. Erklæringen er som vanlig veldig lang og skrevet i en noe tung og pompøs form, der hovedbudskapet i tråd med ovennevnte punkter kunne vært formulert kortere og mer poengtert. På den annen side kan formen kanskje forklares med at **slutterklæringen også er CPMRs arbeidsprogram fram til neste generalforsamling**

Sesjon 9: Nye medlemmer, neste års generalforsamling

Veneto-regionen rundt Venezia i Italia ble tatt opp som nytt medlem. Regionen har 5 mill innbyggere og er en av de rikeste og mest utviklede i Italia. Regionen har lovgivningsmyndighet og går for å være en av de største turistattraksjonene i Europa. Veneto er ellers medlem av diverse europeiske samarbeidsnettverk.

Invitasjon til generalforsamlingen i 2014

Leder av regionstyrelsen Erik Bergkvist ønsket velkommen de neste års generalforsamling som finner sted i Umeå, i Region Västerbotten **23.-24. september**. Han nevnte i den forbindelse at man vil prøve ut nye ting som webcast av generalforsamlingen og overholdelse av tidsrammene (sistnevnte henspeilte på at mange av sesjonene i Saint Malo kom håpløst sent i gang og dels gikk utover den oppsatte tidsrammen). I følge uformelle samtaler med folk fra Västerbotten og Skåne i en sen nattetid vil man også forsøke å myke opp formen på generalforsamling, med større rom for deltakelse fra den menige delegat.